

Iben Holten

Hvordan ser patienterne på de etiske
spørgsmål og dilemmaer?

Primary prevention

- Is prevention of disease by reducing exposure of individuals to risk factors or by increasing their resistance to them.

Primær forebyggelse

- Vi griber ind i andre menneskers liv
- Vi måler på det på mange måder - antal sygdomstilfælde, middellevetid, mængde alkohol pr indbygger osv

Primær forebyggelse

« - Gør I ikke folk, som har et moderat alkoholindtag , nervøse? »Nej, det tror jeg ikke, fordi vi også peger på, hvilke alkoholvaner , der kun giver en lille risiko.« - Så I mener ikke, at man med denne type kampagne ender med at fokusere snævert på livslængde i stedet for livskvalitet? »Nej, det at informere om, hvad der giver et sundt liv, giver folk mulighed for at træffe valg, der gør dem så sunde, at de er i stand til at gøre det, de gerne vil. På den måde behøver det sunde liv ikke at stå i modsætning til det gode liv.

Det sunde liv giver borgerne ressourcer til at realisere det gode liv. Og hvad det så er, må de fuldstændig selv definere.

- Hvem bestemmer, hvad der er godt?

Raske mennesker

- Information – budskaber
- Strukturelle forandringer
- Screening, tidlig opsporing

Er det OK at forsøge at påvirke?

- Manglende viden
  - Den 90årige onkel
  - Internettet
- Nogle synes at vi blander os, de fleste har ikke kommentarer, men følger først senere måske vores råd.

Strukturelle forandringer

- Gør det gode valg nemt
- Lysløjpe, fødevaremærkning, udskæring af frugt, fjernelse af cigaretter, cykelstier
  - Skal I beskæftige jer med det?
  - Kultur-sociologi

Strukturelle forandringer

- Skatter og afgifter
  - Samfundet vs. Individet
  - Paternalisme
    - rygedebatten
  - Social gradient

Kilde: Danmarks Statistik 2005

Strukturelle forandringer

- Love og regler
  - Rygedebatten, betalingsring, cykler - biler
  - Sociale normer
  - Plejehjem - sygehuse
  - Aldersgrænser – bliver omgået
- Luk elevatoren
  - tvang

Screening

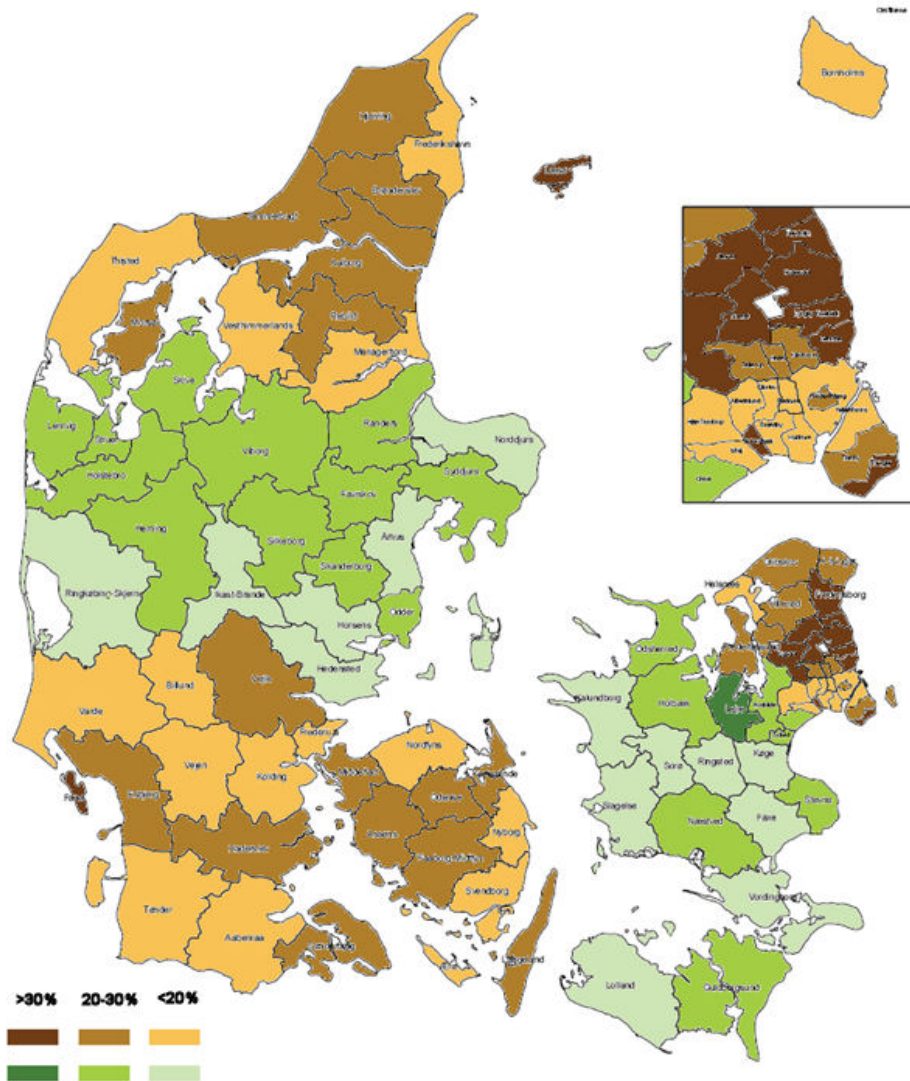
- Manglende eller forkert viden
  - Informeret samtykke
  - Social gradient
- "Falske" svar
- Overbehandling
- Modstand mod screening – sygeliggørelse
- Vil ikke vide at de har kræft – angsten
- Nogle føler sig "tvunget" til at deltage
- Uopfordret henvendelse

Vaccination

- Drenge
- Modstand mod vaccination
  - Reel modstand
  - Får det ikke gjort
  - Andre grunde
- Bivirkninger
  - forældre
- Social gradient
  - Pris
  - norm

Patienter - pårørende

- Forebyggelse i pjecerne (tobak & alkohol)
- De fleste accepterede det
- Nogen syntes det var fint og relevant
- Den løftede pegefinger
- Forskel på patienter og pårørende
- Relevant tertiær forebyggelse

Kræftens Bekæmpelse

- Prioritering af ressourcerne
- Hvornår har vi evidens nok?
- Bagsiden af medaljen

